Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

24 päivänä helmikuuta 2022*

Ennakkoratkaisupyyntö – Sosiaalipolitiikka – Työajan järjestäminen – Direktiivi 2003/88/EY – 8 artikla – 12 artiklan a alakohta – Euroopan unionin perusoikeuskirjan 20 ja 31 artikla – Yötyön säännöllisen keston lyhentäminen päivätyön säännölliseen kestoon nähden – Julkisen ja yksityisen sektorin työntekijät – Yhdenvertainen kohtelu

Asiassa C-262/20,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Rayonen sad Lukovit (Lukovitin piirituomioistuin, Bulgaria) on esittänyt 15.6.2020 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 15.6.2020, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

VB

vastaan

Glavna direktsia ”Pozharna bezopasnost i zashtita na naselenieto”,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: ensimmäisen jaoston puheenjohtaja A. Arabadjiev, joka hoitaa toisen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit I. Ziemele (esittelevä tuomari), T. von Danwitz, P. G. Xuereb ja A. Kumin,

julkisasiamies: G. Pitruzzella,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– VB, edustajanaan V. Petrova, advokat,

– Saksan hallitus, asiamiehinään J. Möller ja R. Kanitz,

– Euroopan komissio, asiamiehinään C. Valero ja V. Bozhilova,

kuultuaan julkisasiamiehen 2.9.2021 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

* Oikeudenkäyntikieli: bulgaria.

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee tietyistä työajan järjestämistä koskevista seikoista 4.11.2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/88/EY (EUVL 2003, L 299, s. 9) 12 artiklan a alakohdan ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) 20 ja 31 artiklan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat VB, Glavna direktsia ”Pozharna bezopasnost i zashtita na naselenieto” kam Ministerstvo na vatreshnite rabotin (Bulgarian sisäministeriön palo- ja väestönsuojelun pääosasto, jäljempänä palo- ja väestönsuojelun pääosasto) palveluksessa oleva palomies, ja tämän pääosasto ja joka koskee VB:n yötyötuntien laskemista ja hänelle niistä maksettavaa korvausta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Kansainvälinen oikeus

3 Kansainvälisen työjärjestön (ILO) 26.6.1990 tekemän yötyötä koskevan yleissopimuksen (nro 171) 8 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Yötyön luonne tulee ottaa huomioon yötyöntekijöille työajan, palkan tai muiden vastaavien etujen muodossa myönnettävässä korvauksessa.”

Unionin oikeus

4 Direktiivin 2003/88 johdanto-osan kuudennesta kahdeksanteen ja kymmenennessä perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(6) Olisi otettava huomioon [ILOn] periaatteet, jotka koskevat työajan järjestämistä yötyötä koskevat periaatteet mukaan lukien.

(7) Tutkimukset ovat osoittaneet, että ihmiskeho on yöllä erityisen altis ympäristöstä johtuville häiriöille ja myös tietyille rasittaville työjärjestelyille ja että pitkät yötyöjaksot voivat olla työntekijöiden terveydelle haitallisia ja vaarantaa turvallisuuden työpaikalla.

(8) On tarpeen rajoittaa yötyöjaksojen kestoa ylityö mukaan lukien ja määrätä työnantajat, jotka teettävät säännöllisesti yötyötä, ilmoittamaan siitä pyydettäessä toimivaltaisille viranomaisille.

– –

(10) Yö- ja vuorotyöntekijöiden tilanne edellyttää, että heidän turvallisuutensa ja terveytensä taso mukautetaan ottaen huomioon heidän työnsä luonne ja että suojeluun sekä ennalta ehkäisyyn liittyvät palvelut ja keinot järjestetään ja toteutetaan tehokkaasti.”

5 Kyseisen direktiivin 8 artiklassa, jonka otsikko on "Yötyön kesto", säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että:

a) yötyöntekijöiden säännöllinen työaika on enintään keskimäärin kahdeksan tuntia kahdenkymmenenneljän tunnin jakson aikana;

b) yötyöntekijät, joiden työhön liittyy erityisiä vaaroja tai huomattavaa fyysistä tai psyykkistä rasitusta, työskentelevät enintään kahdeksan tuntia sellaisen 24 tunnin jakson aikana, jonka aikana he tekevät yötyötä.

Ensimmäisen kohdan b alakohdan soveltamiseksi on määriteltävä kansallisessa lainsäädännössä ja/tai kansallisen käytännön mukaan tai työehtosopimuksissa taikka muissa työmarkkinaosapuolten välisissä sopimuksissa ne työt, joihin liittyy erityisiä vaaroja tai fyysistä tai henkistä rasitusta, ottaen huomioon yötyön erityiset vaikutukset ja vaarat."

6 Mainitun direktiivin 12 artiklassa, jonka otsikko on "Turvallisuuden ja terveyden suojeleminen", säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että:

a) yötyötä ja vuorotyötä tekevien turvallisuutta ja terveyttä suojellaan heidän työnsä luonteen edellyttämällä tavalla;

b) yötyötä ja vuorotyötä tekevien turvallisuuden ja terveyden suojeluun ja ennalta ehkäisyyn liittyvät palvelut tai keinot ovat vastaavat kuin muille työntekijöille tarkoitetut ja ne ovat aina saatavilla."

Bulgarian oikeus

Työlaki

7 Työlain (Kodeks na truda; DV nro 26, 1.4.1986 ja DV nro 27, 4.4.1986), sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasiassa (jäljempänä työlaki), 140 §:ssä säädetään seuraavaa:

"(1) Viikoittaisen yötyöjakson säännöllinen kesto viiden työpäivän työviikossa saa olla enintään 35 tuntia. Yötyöjakson säännöllinen kesto viiden työpäivän viikossa saa olla enintään seitsemän tuntia.

(2) Yötyönä pidetään työtä, joka suoritetaan klo 22.00 ja klo 6.00 välisenä aikana ja alle 16-vuotiaiden työntekijöiden osalta klo 20.00 ja klo 6.00 välisenä aikana.

_ _"

Sisäministeriöstä annettu laki

8 Sisäministeriöstä annetun lain (Zakon za Ministerstvo na vatreshnite raboti; DV nro 53, 27.6.2014; jäljempänä sisäministeriöstä annettu laki) 142 §:ssä säädetään seuraavaa:

"1. Sisäministeriön henkilöstöä ovat:

1) virkamiehet – poliisikunnan sekä palo- ja väestönsuojelun pääosaston virkamiehet

2) virkamiehet

3) sopimussuhteiset toimihenkilöt.

– –

5. Sopimussuhteisten toimihenkilöiden asemasta säädetään työlain ja tämän lain säännöksissä.

– –"

9 Sisäministeriöstä annetun lain 187 §:ssä säädetään seuraavaa:

"1. Sisäministeriön virkamiesten säännöllinen työaika on kahdeksan tuntia päivässä ja 40 tuntia viikossa viiden päivän työviikon aikana.

– –

3. Sisäministeriön virkamiesten työaika lasketaan työpäivittäin päiväkohtaisesti, mutta 8, 12 tai 24 tunnin työvuoroja tekevien osalta se lasketaan kolmen kuukauden ajanjaksolta. – – Vuorotyön osalta yötyötä voidaan tehdä klo 22:n ja klo 6:n välillä, mutta keskimääräinen työaika saa olla enintään kahdeksan tuntia 24 tunnin ajanjaksolla.

– –

9. Menettelyistä, joiden mukaisesti sisäministeriön virkamiesten työaika järjestetään ja jaetaan sekä lasketaan, julkisen sektorin henkilöstön säännöllisen työajan ulkopuolella suorittamasta työstä maksettavasta korvauksesta sekä palveluksessaolosta, lepoajasta ja tauoista määrätään sisäministeriön määräyksellä.

– –"

10 Tämän lain 188 §:n 2 momentissa säädetään seuraavaa:

"Sisäministeriön virkamiehet, jotka työskentelevät ajanjakson klo 22–6 aikana, saavat erityistä suojaa työlain nojalla."

11 Sisäministeriön mainitun lain 187 §:n 9 momentin nojalla antamissa määräyksissä vahvistetaan työajan järjestämistä ja jakamista koskevat yksityiskohdat, säännöllisen työajan ulkopuolella suoritetusta työstä maksettava korvaus sekä sisäministeriön virkamiesten palveluksessaoloa, lepoaikaa ja taukoja koskevat yksityiskohtaiset säännöt.

12 Näin ollen 11.8.2014 annetun määräyksen nro 8121z-407 (naredba nº 8121z-407; DV nro 69, 19.8.2014; jäljempänä vuoden 2014 määräys) 31 §:n 2 momentissa säädettiin yötyötuntien muuntamisesta päivätyötunneiksi kertoimen avulla. Tämän säännöksen mukaan työtunnit ajanjaksolla klo 22–6 oli kerrottava kertoimella 0,143, ja tulos piti lisätä kyseisen ajanjakson työtuntien kokonaismäärään.

13 Vuoden 2014 määräys kumottiin 25.5.2015 annetulla määräyksellä nro 8121z-592 (naredba nº 8121z-592; DV nro 40, 2.6.2015) ja tämän jälkeen 29.7.2016 annetulla määräyksellä nro 8121z-776 (naredba nº 8121z-776; DV nro 60, 2.8.2016), joissa ei säädetä enää vuoden 2014 määräyksen 31 §:n 2 momentin mukaisesta yötyötuntien arvostukseen liittyvästä järjestelmästä.

14 Muiden kuin sisäministeriön työntekijöiden osalta palkkarakenteesta ja -järjestelyistä annetun määräyksen (naredba za strukturata i organizatsiata na rabotnata zaplata; DV nro 9, 26.1.2007; jäljempänä vuoden 2007 määräys) 9 §:n 2 momentissa säädetään seuraavaa:

"Työajan kokonaistasauksessa yötyötunnit on muunnettava päivätyötunneiksi kertoimella, joka vastaa päivätyön säännöllisen keston suhdetta yötyön kestoon laskettuna asianomaisen työpaikan osalta."

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

15 VB on palo- ja väestönsuojelun pääosaston palosuojeluviraston palveluksessa oleva palomies.

16 VB teki yötyötä 2.10.2016–2.10.2019. Tämän ajanjakson huomioon ottamisesta hän katsoo, että hänellä on oikeus yötyötuntien arvostukseen, josta säädetään vuoden 2007 määräyksen 9 §:n 2 momentissa ja jonka mukaan palo- ja väestönsuojelun pääosaston olisi pitänyt muuntaa yötyötunnit päivätyötunneiksi kertoimen 1,143 avulla siten, että seitsemän yötyötuntia olisi vastannut kahdeksaa päivätyötuntia.

17 Kyseinen pääosasto kieltäytyi maksamasta VB:lle 1 683,74 Bulgarian leviä (n. 860 euroa) palkkiona lisätyötunneista hänen mainitun ajanjakson aikana suorittamansa yötyön vuoksi, minkä vuoksi VB saattoi asian ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen käsiteltäväksi, jotta pääosasto velvoitettaisiin suorittamaan hänelle tämä maksu.

18 Mainittu pääosasto riitauttaa VB:n vaatimuksen sillä perusteella, että vuoden 2014 määräyksen kumoamisen jälkeen yötyötuntien muuntamiselle päivätyötunneiksi ei ole enää oikeudellista perustaa ja että vuoden 2007 määräystä ei sovelleta sisäministeriön virkamiehiin.

19 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa vastaajan väitteisiin viitaten, että sisäministeriöstä annetun lain 187 §:n 1 momentin mukaan tämän ministeriön virkamiesten säännöllinen työaika on kahdeksan tuntia päivässä, myös silloin, kun työ tehdään yöllä.

20 Kyseinen tuomioistuin toteaa, että tämä "erityislaki", jota sovelletaan sisäministeriön virkamiehiin, ei sisällä nimenomaista säännöstä, jossa määritettäisiin yötyön säännöllinen kesto, vaan siinä säädetään ainoastaan ajanjaksosta, jonka aikana suoritettua työtä on pidettävä yötyönä, eli ajanjaksosta klo 22–6.

21 Kyseinen tuomioistuin katsoo kuitenkin, että sisäministeriöstä annetun lain 188 §:n 2 momentin nojalla kyseisen ministeriön virkamiesten, jotka työskentelevät ajanjaksolla klo 22–6, on saatava suojaa työlain nojalla. Työlaissa kuitenkin säädetään yötyön osalta lyhyemmästä säännöllisestä työajasta, joka ei saa ylittää seitsemää tuntia.

22 Sama tuomioistuin toteaa, ettei sisäministeriöstä annetun lain 187 §:n 3 momentissa säädetä, että säännöllisen yötyön kesto on kahdeksan tuntia, vaan siinä säädetään vain, että vuorotyön osalta, kuten tässä tapauksessa, yötyötä voidaan tehdä klo 22–6. Se katsoo, että sisäministeriön virkamiesten yötyön säännöllisen keston olisi oltava seitsemän tuntia, jotta näitä henkilöstön jäseniä ei kohdeltaisi epäedullisemmin kuin muita julkisen sektorin työntekijöitä ja yksityisen sektorin työntekijöitä.

23 Tässä tilanteessa Rayonen sad Lukovit (Lukovitin piirituomioistuin, Bulgaria) päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Edellyttääkö direktiivin 2003/88/EY 12 artiklan a alakohdan mukainen tehokas suoja sitä, että poliisien ja palomiesten yötyöjakson säännöllinen kesto on lyhyempi kuin päivätyöjakson osalta säädetty säännöllinen kesto?

2) Edellyttääkö [perusoikeuskirjan] 20 ja 31 artiklassa vahvistettu yhdenvertaisuusperiaate sitä, että kansallisessa lainsäädännössä yksityisen sektorin työntekijöiden osalta vahvistettu yötyöjakson säännöllinen seitsemän tunnin kesto on voimassa myös julkisella sektorilla työskentelevien osalta, mukaan lukien poliisit ja palomiehet?

3) Onko direktiivin 2003/88 johdanto-osan kahdeksannessa perustelukappaleessa vahvistettu tavoite rajoittaa yötyöjaksojen kestoa saavutettavissa tehokkaasti vain silloin, kun kansallisessa lainsäädännössä vahvistetaan nimenomaisesti yötyöjakson säännöllinen kesto myös julkisella sektorilla työskentelevien osalta?"

Asian käsittelyn vaiheet unionin tuomioistuimessa

24 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on pyytänyt, että asia käsiteltäisiin Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 23 a artiklassa ja unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 107 artiklassa tarkoitetussa kiireellisessä ennakkoratkaisumenettelyssä.

25 Unionin tuomioistuin päätti 9.7.2020 esittelevän tuomarin ehdotuksesta ja julkisasiamiestä kuultuaan, ettei pyyntöä ollut syytä hyväksyä.

Ennakkoratkaisupyyntö

Tutkittavaksi ottaminen

26 Aluksi on todettava, että vetoamatta muodollisesti ennakkoratkaisupyynnön tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumiseen Euroopan komissio esittää tältä osin varaumia ja väittää, ettei pääasia koske suoraan kysymystä siitä, onko direktiivi 2003/88 pantu asianmukaisesti täytäntöön Bulgarian oikeudessa.

27 Pääasia koskee pääasian kantajan yöllä suorittamien ylityötuntien sellaisen määrän määrittämistä, joka ylittää yksityissektorille Bulgariassa säädetyn säännöllisen yötyöajan, jotta asianomaisen korvaus vahvistettaisiin ja tämä saisi vastaavan maksun. Kuten komissio itsekin toteaa, direktiivi 2003/88 ei kuitenkaan koske työntekijöiden palkkausta.

28 Unionin tuomioistuin on nimittäin todennut, että direktiivillä 2003/88, joka perustuu SEUT 153 artiklan 2 kohtaan, säännellään ainoastaan tiettyjä työajan järjestämistä koskevia seikkoja työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden suojelemiseksi, eikä sitä sovelleta kyseisen artiklan 5 kohdan nojalla työntekijöiden palkkaan liittyviin näkökohtiin lukuun ottamatta kyseisen direktiivin 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua palkallista vuosilomaa koskevaa erityistilannetta. Näin ollen kyseistä direktiiviä ei lähtökohtaisesti sovelleta työntekijöiden palkkaukseen (ks. vastaavasti tuomio 30.4.2020, Készenléti Rendőrség, C-211/19, EU:C:2020:344, 23 kohta).

29 Unionin tuomioistuin on kuitenkin katsonut, ettei pelkästään se, että pääasia koskee korvausta, merkitse sitä, että ennakkoratkaisupyyntö, jossa esitetään direktiivin 2003/88 säännösten tulkintaa koskevia kysymyksiä, olisi jätettävä tutkimatta (ks. vastaavasti tuomio 21.2.2018, Matzak, C-518/15, EU:C:2018:82, 25 ja 26 kohta).

30 Lisäksi unionin tuomioistuin on myös katsonut, että SEUT 153 artiklan 5 kohdassa määrätyn poikkeuksen on ymmärrettävä tarkoittavan toimenpiteitä, jotka – kuten palkan muodostavien tekijöiden ja/tai palkkatason yhdenmukaistaminen kokonaan tai osittain jäsenvaltioissa tai vähimmäispalkan vahvistaminen – merkitsisivät sitä, että unionin oikeudella suoraan puututaan palkkojen määrittämiseen unionissa. Mainittua poikkeusta ei kuitenkaan voida laajentaa koskemaan mitä hyvänsä kysymystä, joka liittyy jollakin tavalla palkkoihin, sillä muuten tietyt SEUT 153 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut alat jäisivät suurelta osin vaille tarkoitusta (tuomio 19.6.2014, Specht ym., C-501/12–C-506/12, C-540/12 ja C-541/12, EU:C:2014:2005, 33 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

31 Nyt käsiteltävässä asiassa ennakkoratkaisukysymykset eivät koske palkan määrää vaan yötyöajan järjestämistä, jakamista ja laskemista sekä säännöllisen työajan ulkopuolella suoritetun työn korvaamista koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä.

32 Esitettyihin kysymyksiin on näin ollen vastattava.

Asiakysymys

Ensimmäinen ja kolmas kysymys

33 Aluksi on huomautettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan on niin, että voidakseen antaa ennakkoratkaisupyynnön esittäneelle tuomioistuimelle hyödyllisen vastauksen unionin tuomioistuin saattaa joutua ottamaan huomioon sellaisia unionin oikeuden säännöksiä, joihin kansallinen tuomioistuin ei ole viitannut kysymyksessään (tuomio 25.4.2013, Jyske Bank Gibraltar, C-212/11, EU:C:2013:270, 38 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

34 Vaikka ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen kolmas kysymys koskee käsiteltävässä asiassa direktiivin 2003/88 johdanto-osan kahdeksatta perustelukappaletta, on muistutettava, että vaikka johdanto-osan perustelukappaleet ovat erottamaton osa direktiiviä ja niissä selitetään direktiivillä tavoitellut päämäärät, niillä ei sinänsä ole sitovaa vaikutusta. Tämän direktiivin 8 artiklan säännökset sen sijaan koskevat yötyötä. Lisäksi kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 30 kohdassa, pääasian ratkaisu riippuu ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan siitä, miten unionin tuomioistuin tulkitsee tässä 8 artiklassa tarkoitettua käsitettä "yötyön kesto".

35 Jotta ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle voidaan antaa hyödyllinen vastaus, ensimmäinen ja kolmas kysymys, joita on tarkasteltava yhdessä, on näin ollen ymmärrettävä siten, että niillä pyritään lähinnä selvittämään, onko direktiivin 2003/88 8 artiklaa ja 12 artiklan a alakohtaa tulkittava siten, että niissä edellytetään sellaisen kansallisen lainsäädännön antamista, jonka mukaan yötyön säännöllinen kesto on julkisen sektorin työntekijöiden, kuten poliisien ja palomiesten, osalta lyhyempi kuin heidän päivätyönsä säännöllinen kesto.

36 Kuten ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, pääasian kantaja katsoo, että koska sisäministeriöstä annetusta laista ja kyseisen ajanjakson aikana voimassa olleista lakia alemman tasoisista sääntelytoimenpiteistä puuttuvat yötyötuntien muuntamista päivätyötunneiksi koskevat säännöt, on sovellettava vuoden 2007 määräyksen merkityksellisiä säännöksiä.

37 On muistutettava, että direktiivin 2003/88 1 artiklan 1 kohdan mukaan direktiivissä vahvistetaan turvallisuutta ja terveyttä koskevat vähimmäisvaatimukset työajan järjestämistä varten ja että sitä sovelletaan muun muassa tiettyihin yötyötä, vuorotyötä ja työaikajärjestelyjä koskeviin seikkoihin.

38 Työntekijän oikeus enimmäistyöajan rajoittamiseen sekä päivittäisiin ja viikoittaisiin lepoaikoihin on erittäin tärkeä unionin työ- ja sosiaalioikeuden periaate, minkä lisäksi se on nimenomaisesti vahvistettu perusoikeuskirjan, jolle SEU 6 artiklan 1 kohdassa tunnustetaan sama oikeudellinen arvo kuin perussopimuksille, 31 artiklan 2 kohdassa (tuomio 17.3.2021, Academia de Studii Economice din Bucureşti, C-585/19, EU:C:2021:210, 36 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

39 Direktiivin 2003/88 säännöksissä ja erityisesti sen 8 ja 12 artiklassa säädetään tarkemmin tästä perusoikeudesta, minkä vuoksi niitä on tulkittava sen valossa (tuomio 17.3.2021, Academia de Studii Economice din Bucureşti, C-585/19, EU:C:2021:210, 37 kohta).

40 Tämän jälkeen on todettava, että unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin oikeuden säännöksen tulkinnassa on otettava huomioon paitsi sen sanamuoto, myös sen säännöstön, johon se kuuluu, asiayhteys ja tavoitteet (tuomio 11.6.2020, CHEP Equipment Pooling, C-242/19, EU:C:2020:466, 32 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

41 Tältä osin on ensinnäkin todettava, että yötyön säännöllistä kestoa koskevat vähimmäisvaatimukset vahvistetaan tämän direktiivin 8 artiklan a alakohdassa, jossa säädetään, että jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että yötyöntekijöiden säännöllinen työaika on enintään keskimäärin kahdeksan tuntia 24 tunnin jakson aikana. Tämän direktiivin 8 artiklan b alakohdassa tarkennetaan, että yötyöntekijät, joiden työhön liittyy erityisiä vaaroja tai huomattavaa fyysistä tai psyykkistä rasitusta, työskentelevät enintään kahdeksan tuntia sellaisen 24 tunnin jakson aikana, jonka aikana he tekevät yötyötä.

42 Direktiivin 2003/88 12 artiklan a alakohdan mukaan jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että yötyötä ja vuorotyötä tekevien turvallisuutta ja terveyttä suojellaan heidän työnsä luonteen edellyttämällä tavalla.

43 Toiseksi kuten edellä 39 kohdassa on muistutettu, kun kyseisessä direktiivissä vahvistetaan jokaisen työntekijän oikeus enimmäistyöajan rajoitukseen sekä päivittäisiin ja viikoittaisiin lepoaikoihin, siinä täsmennetään perusoikeuskirjan 31 artiklan 2 kohdassa nimenomaisesti vahvistettua perusoikeutta, minkä vuoksi sitä on tulkittava tämän 31 artiklan 2 kohdan valossa. Mainitun direktiivin säännöksiä ei siis voida tulkita suppeasti työntekijällä tämän direktiivin perusteella olevien oikeuksien kustannuksella (tuomio 11.11.2021, Dublin City Council, C-214/20, EU:C:2021:909, 37 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

44 Kolmanneksi erityisesti yötyön osalta mainitun direktiivin johdanto-osan seitsemännessä perustelukappaleessa otetaan huomioon tälle työskentelyjaksolle ominaiset riskit. Saman direktiivin johdanto-osan kahdeksannessa ja kymmenennessä perustelukappaleessa korostetaan mahdollisia haitallisia vaikutuksia, joita yötyöllä voi olla, ja tarvetta rajoittaa yötyöjaksojen kestoa, jotta varmistetaan työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden paremman suojelun taso.

45 Direktiivin 2003/88 2 artiklan 3 alakohdan mukaan "yöajalla" tarkoitetaan kansallisessa lainsäädännössä määriteltyä, vähintään seitsemän tunnin ajanjaksoa, jonka on sisällettävä ainakin kello kahdenkymmenenneljän ja kello viiden välinen ajanjakso.

46 Kyseisen direktiivin 2 artiklan 4 alakohdan mukaan "yötyöntekijällä" tarkoitetaan toisaalta työntekijää, joka työskentelee säännönmukaisesti "yöaikaan" vähintään kolme tuntia vuorokautisesta työajastaan, ja toisaalta työntekijää, joka todennäköisesti työskentelee "yöaikaan" tietyn osan vuotuisesta työajastaan, sellaisena kuin se määritellään kansallisella lainsäädännöllä sen jälkeen, kun työmarkkinaosapuolia on kuultu, tai työehtosopimuksilla tai työmarkkinaosapuolten välisillä kansallisilla tai alueellisilla sopimuksilla.

47 Edellä esitetystä seuraa, että direktiivillä 2003/88 vahvistetaan yhteiset vähimmäisvaatimukset, jotka sisältävät lisäsuojan yötyöntekijöille.

48 Tämän direktiivin 8 artiklassa säädetään näin ollen yötyön enimmäiskeston vahvistamisesta. Mainitun direktiivin 12 artiklan a alakohdassa säädetty velvollisuus toteuttaa tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että yötyötä ja vuorotyötä tekevien turvallisuutta ja terveyttä suojellaan heidän työnsä luonteen edellyttämällä tavalla, jättää puolestaan jäsenvaltioille tietyn harkintavallan toteutettavien asianmukaisten toimenpiteiden osalta (ks. vastaavasti tuomio 24.1.2012, Dominguez, C-282/10, EU:C:2012:33, 35 ja 48 kohta ja tuomio 11.4.2019, Syndicat des cadres de la sécurité intérieure, C-254/18, EU:C:2019:318, 23 ja 35 kohta).

49 Näin ollen on – kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 66 kohdassa – todettava, ettei mihinkään tämän direktiivin säännökseen sisälly viittausta yötyön ja päivätyön säännöllisen keston väliseen eroon tai suhteeseen. Yötyön kesto voidaan näin ollen lähtökohtaisesti vahvistaa päivätyön kestosta riippumatta.

50 Tämän vuoksi on katsottava, että direktiivissä 2003/88 ei velvoiteta toteuttamaan toimenpiteitä, joissa vahvistetaan ero yötyön ja päivätyön säännöllisen keston välille. Kyseisessä direktiivissä ei siis edellytetä sellaisen erityissäännöksen antamista, jolla säännellään erityisesti yötyön säännöllistä kestoa ja enimmäiskestoa, jos yötyön säännöllinen enimmäiskesto on rajoitettu mainitun direktiivin 8 artiklasta johtuvien vaatimusten mukaisesti.

51 On kuitenkin todettava, että edellä 48 kohdassa mainittu velvollisuus on pantava täytäntöön siten, että direktiivissä itsessään asetetut suojelutavoitteet saavutetaan. Jäsenvaltioiden on erityisesti huolehdittava työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden suojelua koskevien periaatteiden noudattamisesta, kun ne määrittävät yötyöntekijöiden terveyden ja turvallisuuden tarpeellisen suojelun tason. Niiden on näin ollen huolehdittava siitä, että yötyöntekijöihin sovelletaan muita suojelutoimia, jotka koskevat työaikaa, palkkaa, korvauksia tai samankaltaisia etuuksia ja joilla voidaan korvata tämän tyyppisen työn erityinen rasitus, jota muun muassa direktiivissä 2003/88 korostetaan, ja siten otettava huomioon yötyön luonne.

52 Tältä osin on todettava, että yötyötehtävät voivat olla vaikeutensa ja aiheuttamansa stressin osalta erilaisia, mikä voi edellyttää erityisten järjestelyjen toteuttamista tiettyjen työntekijöiden osalta heidän terveytensä ja turvallisuutensa varmistamiseksi. Nyt käsiteltävässä asiassa palomiesten ja poliisien yötyötehtävät voisivat olla peruste tällaisten erityisjärjestelyjen toteuttamiselle. Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin toteaa, että näiden julkisen sektorin työntekijöiden erityiset ja erittäin tärkeät tehtävät merkitsevät sitä, että heille asetetaan useita lisävaatimuksia ja -velvollisuuksia, kuten jopa 24 tuntia kestävä päivystysaika tai erityisiä velvollisuuksia hätätilanteessa.

53 Kun otetaan huomioon yötyön suurempi rasittavuus päivätyöhön verrattuna, yötyön säännöllisen keston lyhentäminen päivätyön säännölliseen kestoon nähden voi näin ollen olla asianmukainen ratkaisu asianomaisten työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden varmistamiseksi, vaikka tämä ei olisikaan ainoa mahdollinen ratkaisu. Kyseisen toiminnan luonteen mukaan esimerkiksi ylimääräisten lepoaikojen tai vapaa-ajan antaminen voisi myös edistää näiden työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelua.

54 Tältä osin on muistutettava, että direktiivin 2003/88 kuudennesta perustelukappaleesta ilmenee, että on otettava huomioon ILOn työajan järjestämistä koskevat periaatteet erityisesti yötyön osalta, ja että ILOn yleissopimuksen nro 171 8 artiklan mukaan yötyön luonne tulee ottaa huomioon yötyöntekijöille työajan, palkan tai muiden vastaavien etujen muodossa myönnettävässä korvauksessa. Tässä määräyksessä vahvistetaan näin ollen, ettei toimenpiteiden, jotka jäsenvaltioiden on toteutettava tämän direktiivin 12 artiklan a alakohdan mukaisesti, tarvitse välttämättä koskea nimenomaisesti yötyön kestoa.

55 Kaiken edellä esitetyn perusteella ensimmäiseen ja kolmanteen kysymykseen on vastattava, että direktiivin 2003/88 8 artiklaa ja 12 artiklan a alakohtaa on tulkittava siten, ettei niissä edellytetä sellaisen kansallisen lainsäädännön antamista, jossa säädetään, että julkisen sektorin työntekijöiden, kuten poliisien ja palomiesten, yötyön säännöllinen kesto on lyhyempi kuin näiden työntekijöiden osalta säädetty päivätyön säännöllinen kesto. Tällaisiin työntekijöihin on joka tapauksessa sovellettava työajan, palkan, korvausten tai muiden vastaavien etujen muodossa muita suojelutoimenpiteitä, joilla voidaan kompensoida heidän suorittamansa yötyön aiheuttama erityinen rasitus.

Toinen kysymys

56 Toisella kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee lähinnä, onko direktiiviä 2003/88, luettuna perusoikeuskirjan 20 ja 31 artiklan valossa, tulkittava siten, että siinä edellytetään, että yötyön säännöllistä kestoa, joka on jäsenvaltion lainsäädännössä vahvistettu seitsemäksi tunniksi yksityissektorin työntekijöiden osalta, sovelletaan julkisen sektorin työntekijöihin, kuten poliiseihin ja palomiehiin.

57 Perusoikeuskirjan 20 artiklan mukaan "kaikki ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä".

58 Unionin tuomioistuin on todennut, että perusoikeuskirjan 20 ja 21 artiklassa vahvistettu yhdenvertaisen kohtelun periaate on unionin oikeuden yleinen periaate, joka edellyttää, että toisiinsa rinnastettavia tapauksia ei kohdella eri tavalla eikä erilaisia tapauksia kohdella samalla tavalla, ellei tällaista kohtelua voida objektiivisesti perustella. Erilainen kohtelu on perusteltua, kun se perustuu objektiiviseen ja kohtuulliseen perusteeseen eli kun se vastaa asianomaisessa

lainsäädännössä hyväksyttävästi tavoiteltua päämäärää ja kun tämä erilainen kohtelu on oikeassa suhteessa asianomaisella kohtelulla tavoiteltuun päämäärään (tuomio 9.3.2017, Milkova, C-406/15, EU:C:2017:198, 55 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

59 Perusoikeuskirjan 31 artiklan 1 kohdassa puolestaan määrätään, että ”jokaisella työntekijällä on oikeus terveellisiin, turvallisiin ja ihmisarvoisiin työoloihin ja työehtoihin”, ja sen 31 artiklan 2 kohdassa täsmennetään, että ”jokaisella työntekijällä on oikeus enimmäistyöajan rajoitukseen sekä päivittäisiin ja viikoittaisiin lepoaikoihin sekä palkalliseen vuosilomaan”.

60 On muistutettava, että perusoikeuskirjan soveltamisala on jäsenvaltioiden toimenpiteiden osalta määritelty perusoikeuskirjan 51 artiklan 1 kohdassa, jonka mukaan perusoikeuskirjan määräykset koskevat unionin toimielimiä ja jäsenvaltioita ainoastaan silloin, kun ne soveltavat unionin oikeutta, ja vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan tässä määräyksessä tarkoitettu käsite ”unionin oikeuden soveltaminen” edellyttää sellaisen yhteyden olemassaoloa, joka ylittää kyseisten alojen läheisyyden tai niiden väliset epäsuorat vaikutukset, unionin oikeuden toimen ja kyseessä olevan kansallisen toimenpiteen välillä, kun otetaan huomioon unionin tuomioistuimen määrittelemät arviointiperusteet (tuomio 22.4.2021, Profi Credit Slovakia, C-485/19, EU:C:2021:313, 37 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

61 Tältä osin on todettava yhtäältä, että työlain 140 §:n 1 momentissa säädetään, että yötyöjakson säännöllinen kesto viiden työpäivän viikossa on seitsemän tuntia. Kuten ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, tätä säännöstä sovelletaan yksityisen sektorin työntekijöihin.

62 Toisaalta sisäministeriöstä annetun lain 187 §:n 3 momentin mukaan vuorotyön osalta yötyötä voidaan tehdä klo 22:n ja klo 6:n välillä, mutta tämän ministeriön virkamiesten keskimääräinen työaika saa olla enintään kahdeksan tuntia 24 tunnin ajanjaksolla.

63 Näissä säännöksissä täsmennetään yötyöhön sovellettavat yksityiskohtaiset säännöt, jotka liittyvät turvallisuuteen ja terveyteen, ja erityisesti yötyön keston raja. Tällaisilla säännöksillä pannaan kyseinen direktiivi täytäntöön, ja ne kuuluvat näin ollen unionin oikeuden soveltamisalaan.

64 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että asian kannalta merkityksellisellä kansallisella lainsäädännöllä otetaan käyttöön yksityisen sektorin työntekijöihin sovellettava järjestelmä, joka on edullisempi kuin julkisen sektorin työntekijöihin ja erityisesti sisäministeriön virkamiehiin sovellettava järjestelmä. Se toteaa myös, että poliisin ja palokunnan palveluksessa olevien henkilöstön jäsenten yötyön säännöllistä kestoa ja enimmäiskestoa koskevan erityissäännöksen puuttuminen johtaisi heidän syrjintäänsä tämän ministeriön sopimussuhteisiin toimihenkilöihin nähden.

65 Tältä osin on huomattava, että unionin tuomioistuin on todennut, että siihen, perustuuko työsuhde lakiin vai sopimukseen, perustuvaa erilaista kohtelua voidaan lähtökohtaisesti arvioida suhteessa yhdenvertaisen kohtelun periaatteeseen, joka on unionin oikeuden yleinen periaate, josta nykyisin määrätään perusoikeuskirjan 20 ja 21 artiklassa (tuomio 22.1.2020, Badonedo Martín, C-177/18, EU:C:2020:26, 56 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

66 Sen vuoksi on tutkittava, onko direktiiviä 2003/88 tulkittava perusoikeuskirjan 20 ja 31 artiklan valossa siten, että se on esteenä sille, ettei tiettyihin julkisen sektorin työntekijöihin, erityisesti sisäministeriön virkamiehiin, mukaan lukien poliisit ja palomiehet, joiden yötyön säännöllinen

kesto voi olla kahdeksan tuntia, sovelleta yksityisen sektorin työntekijöihin sovellettavaa edullisempaa yleistä järjestelmää, jossa yötyön säännöllinen kesto on vahvistettu seitsemäksi tunniksi.

67 Unionin tuomioistuin on täsmentänyt kyseessä olevien tilanteiden vertailukelpoisuutta koskevasta vaatimuksesta, kun on kyse yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamisen olemassaolon toteamisesta, ensinnäkin, että tilanteiden vertailukelpoisuutta ei ole tutkittava kokonaisuutena ja abstraktisti vaan tapauskohtaisesti ja konkreettisesti kaikkien näille tilanteille ominaisten seikkojen perusteella sen kansallisen lainsäädännön, jolla kyseessä oleva erottelu on luotu, tarkoituksen ja päämäärän kannalta sekä tarvittaessa sen alan periaatteiden ja tavoitteiden kannalta, johon kyseinen kansallinen lainsäädäntö kuuluu (tuomio 26.6.2018, MB (Sukupuolenvaihdos ja vanhuuseläke), C-451/16, EU:C:2018:492, 42 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

68 Nyt käsiteltävässä asiassa ennakkoratkaisupyyntöön sisältyvistä tiedoista ilmenee, että pääasiassa kyseessä olevan kansallisen lainsäädännön tarkoituksena on yötyöajan laskeminen tietyn työtehtävän osalta. Pääasia koskee erityisesti sellaisen erityissäännöksen puuttumista, jolla säännellään yötyön säännöllistä kestoa ja enimmäiskestoa sekä yötyöajan muuntamista päivätyöajaksi kertoimen avulla.

69 Vaikuttaa näin ollen siltä, että kansallisessa lainsäädännössä yhtäältä jätetään sisäministeriön virkamiehet, kuten poliisit ja palomiehet, sen yleisen järjestelmän ulkopuolelle, jossa säädetään yötyön säännöllisen keston rajoittamisesta seitsemään tuntiin, ja että siinä toisaalta ei myönnetä näille virkamiehille mahdollisuutta yötyöajan muuntamiseen päivätyöajaksi.

70 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen, jolla yksin on toimivalta arvioida tosiseikkoja, tehtävänä on suorittaa tarvittavat tarkistukset yhtäältä merkityksellisten työntekijäryhmien yksilöimiseksi ja toisaalta sen määrittämiseksi, täyttyykö kyseessä olevien tilanteiden vertailukelpoisuutta koskeva vaatimus (ks. vastaavasti tuomio 5.6.2018, Montero Mateos, C-677/16, EU:C:2018:393, 52 kohta).

71 Unionin tuomioistuimella on kuitenkin ennakkoratkaisupyyntöä käsitellessään toimivalta esittää täsmennyksiä oikeudenkäyntiaineistossa olevien seikkojen perusteella ohjatakseen kansallista tuomioistuinta pääasian oikeusriidan ratkaisun suhteen (tuomio 29.10.2020, Veselības ministrija, C-243/19, EU:C:2020:872, 38 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

72 Kuten edellä 67 kohdassa mainitusta oikeuskäytännöstä ilmenee, kyseisen tuomioistuimen tehtävänä on määrittää, mihin työntekijäryhmään sovelletaan työlain 140 §:ssä säädettyä yleistä järjestelmää ja mihin ryhmään sitä ei sovelleta. Tämän jälkeen on tutkittava, onko kansallinen lainsäätäjä päättänyt tästä soveltamatta jättämisestä, kun otetaan huomioon muun muassa viimeksi mainittuun ryhmään kuuluvien työntekijöiden suorittamien tehtävien objektiiviset ominaispiirteet. Nyt käsiteltävässä asiassa on nimittäin ilmeistä, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tarkastelee julkisen sektorin työntekijöiden kaltaisia abstrakteja työntekijäryhmiä ja mainitsee esimerkkinä sisäministeriön virkamiesten erityisen ryhmän, erityisesti poliisien ja palomiesten ryhmän, ja yksityisen sektorin työntekijöiden ryhmän esittämättä seikkoja, joiden perusteella voitaisiin yksilöidä konkreettiset henkilöryhmät, jotka ovat toisiinsa vertailukelpoisissa tilanteissa, ja verrata niitä erityisesti ja konkreettisesti ottaen huomioon kunkin ryhmän työntekijöihin sovellettavat yötyön ehdot. Ennakkoratkaisupyyntö ei nimittäin sisällä tällaisia seikkoja.

73 Mahdollisen erilaisen kohtelun perustelusta on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan erilainen kohtelu on perusteltua, kun se perustuu objektiiviseen ja järkevään perusteeseen eli kun se vastaa asianomaisessa lainsäädännössä hyväksyttävästi tavoiteltua päämäärää ja kun tämä erilainen kohtelu on oikeassa suhteessa tähän päämäärään (tuomio 29.10.2020, Veselības ministrija, C-243/19, EU:C:2020:872, 37 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

74 Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee tältä osin, että mekanismin, jolla pääasiassa kyseessä olevat yötyötunnit muunnetaan päivätyötunneiksi, puuttuminen määräyksistä nro 8121z-592 ja 8121z-776 selittyy oikeusjärjestykseen ja talouteen liittyvillä syillä.

75 Sisäministeriöstä annetun lain 187 §:n 1 ja 3 momentin mukaan työajan säännöllinen kesto on sama päivällä ja yöllä, joten säännöllisen päivätyön keston ja säännöllisen yötyön keston suhde on yksi yhteen eikä minkäänlainen muuntaminen ole tarpeen.

76 Ellei tarkistuksista, jotka ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tehtävä, muuta johdu, tällainen perustelu ei kuitenkaan näytä vastaavan hyväksyttävästi tavoiteltua päämäärää, jolla pääasiassa kyseessä oleva erilainen kohtelu voitaisiin oikeuttaa.

77 Toisaalta tällaisen muuntamismekanismin uudistaminen olisi edellyttänyt huomattavaa lisärahoitusta.

78 Tällaista perustelua ei kuitenkaan voida hyväksyä. Vaikka unionin oikeus ei nimittäin estä jäsenvaltioita ottamasta poliittisten, sosiaalisten tai väestöä koskevien näkökohtien ohella huomioon talousarvioon liittyviä näkökohtia ja vaikuttamasta niiden toimenpiteiden luonteeseen tai laajuuteen, joita ne haluavat ottaa käyttöön, tällaiset näkökohdat eivät voi yksinään muodostaa yleisen edun mukaista tavoitetta.

79 On muistutettava, että yötyötä koskevilla kansallisen oikeuden säännöksillä käyttöön otettu erilainen kohtelu toisiinsa vertailukelpoisissa tilanteissa olevien eri työntekijäryhmien välillä olisi, ellei se perustu tällaiseen objektiiviseen ja järkevään perusteeseen, yhteensopimaton unionin oikeuden kanssa ja tarvittaessa pakottaisi kansallisen tuomioistuimen tulkitsemaan kansallista oikeutta mahdollisimman pitkälle kyseessä olevan primaarioikeuden määräyksen sanamuodon ja tarkoituksen mukaisesti ja ottaen huomioon kansallinen oikeus kokonaisuudessaan ja soveltaen siinä hyväksyttyjä tulkintatapoja asianomaisen määräyksen täyden tehokkuuden takaamiseksi ja sellaiseen ratkaisuun päätymiseksi, joka on määräyksellä tavoitellun päämäärän mukainen (tuomio 6.10.2021, Sumal, C-882/19, EU:C:2021:800, 71 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

80 Kaiken edellä esitetyn perusteella toiseen kysymykseen on vastattava, että perusoikeuskirjan 20 ja 31 artiklaa on tulkittava siten, että ne eivät ole esteenä sille, että jäsenvaltion lainsäädännössä yksityissektorin työntekijöiden osalta seitsemäksi tunniksi vahvistettua yötyön säännöllistä kestoa ei sovelleta julkisen sektorin työntekijöihin, mukaan lukien poliisit ja palomiehet, jos tällainen erilainen kohtelu perustuu objektiiviseen ja kohtuulliseen perusteeseen eli kun se vastaa asianomaisessa lainsäädännössä hyväksyttävästi tavoiteltua päämäärää, ja kun se on oikeassa suhteessa tähän päämäärään.

Oikeudenkäyntikulut

81 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (toinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **Tietyistä työajan järjestämistä koskevista seikoista 4.11.2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/88/EY 8 artiklaa ja 12 artiklan a alakohtaa on tulkittava siten, ettei niissä edellytetä sellaisen kansallisen lainsäädännön antamista, jossa säädetään, että julkisen sektorin työntekijöiden, kuten poliisien ja palomiesten, yötyön säännöllinen kesto on lyhyempi kuin näiden työntekijöiden osalta säädetty päivätyön säännöllinen kesto. Tällaisiin työntekijöihin on joka tapauksessa sovellettava työajan, palkan, korvausten tai muiden vastaavien etujen muodossa muita suojelutoimenpiteitä, joilla voidaan kompensoida heidän suorittamansa yötyön aiheuttama erityinen rasitus.**

2) **Euroopan unionin perusoikeuskirjan 20 ja 31 artiklaa on tulkittava siten, että ne eivät ole esteenä sille, että jäsenvaltion lainsäädännössä yksityissektorin työntekijöiden osalta seitsemäksi tunniksi vahvistettua yötyön säännöllistä kestoa ei sovelleta julkisen sektorin työntekijöihin, mukaan lukien poliisit ja palomiehet, jos tällainen erilainen kohtelu perustuu objektiiviseen ja kohtuulliseen perusteeseen eli kun se vastaa asianomaisessa lainsäädännössä hyväksyttävästi tavoiteltua päämäärää, ja kun se on oikeassa suhteessa tähän päämäärään.**

Allekirjoitukset